

Naj živijo ribe

Ob koncu šolskega leta se je bližal svetovni dan oceanov (8. junij).

Priznam, preden sem pripravila dejavnosti za ta dan, nisem prav veliko razmišljala o oceanih, morjih ... No ja, razen, ko sem sanjalarila o počitnicah (kar v bistvu pomeni, da sem ob koncu leta že precej razmišljala o tem).

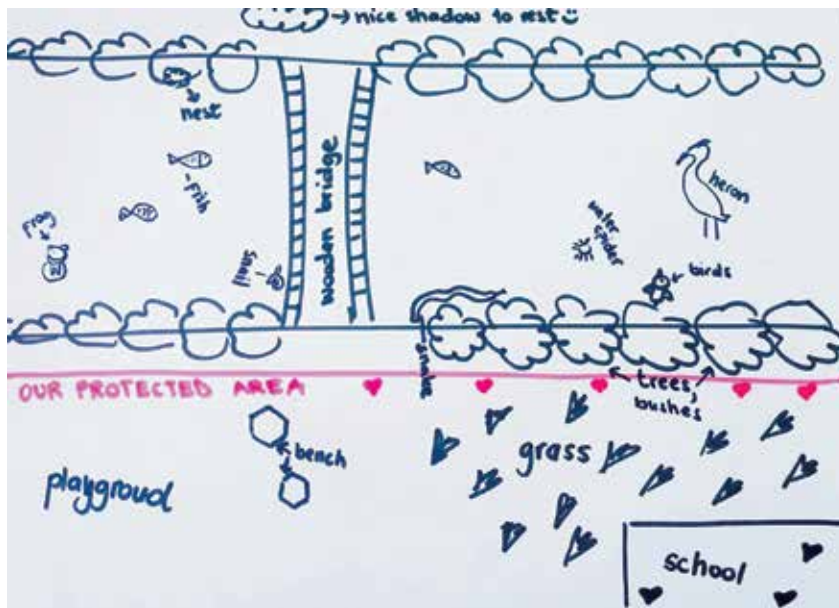
O morju sem poznala dejstva, ki smo se jih učili pri biologiji, pa tista iz kakšne poljudnoznanstvene oddaje in stvari, ki mi jih kdaj pove kak navdušen otrok. Vedela sem tudi, da je v zadnjih časih v njih en kup plastike, da oceani postajajo bolj topli, vedela sem, da je v njem vse manj rib. Vse to sem vedela, vendar se me ni dotaknilo, raje sem si pred tem malo zatiskala oči. Ker je včasih to lažje, kajne?

No, ko sem začela raziskovati in pripravljati dejavnosti za pouk, sem jih odprla bolj na široko.

Veste, da bodo ribe izumrle do leta 2050, če česa ne spremenimo? Izumrle! In lahko si predstavljate, kaj se zgodi, če izumrejo ribe ...

Zato smo posvetili dan oceanom. Dan, ki je postal skoraj teden. Ker je leto 2050 strašljivo blizu.

Začelo, se je, ko smo se z učenci na strani <https://worldoceansday.school/> prijavi, da bomo postali skrbniki potoka, ki teče ob šoli. Bolj ko so učenci razmišljali o tem, bolj zaščitniški so postali do potočka, saj so se spomnili veliko dogodivščin, ki so se jim tam zgodile. Kako je nekdo enkrat tam pojedel polža, našel čisto uporabno žogo, videl jato rib, med raziskovanjem padel v potok ... Poznali so živali in rastline, ki so živlele v njem in ob njem. Učenci so ugotovili, da so precej navezani na ta potoček in da nujno potrebuje varuho.

Slika 1: Načrt varovanja našega potoka.

Slika 2: Potrdilo varuhov vode.

V nadaljnje razmišljanje o pomembnosti oceanov in vode sem jih vodila z uporabo orodja Nearpod.

Orodje ponuja številne možnosti. **Igrali smo kviz**, kjer so odgovarjali na splošna vprašanja o oceanih (Ali so ljudje raziskali večje površine

Marsa ali oceanov?), **narisali so risbo**, na kaj pomislijo, ko slišijo besedo morje, **odgovarjali na vprašanja** (Zakaj je morje pomembno? Kaj bi se zgodilo, če bi nekega dne iz oceana izginile ribe?) in **si ogledali video** o pomembnosti oceanov **z vdolanimi vprašanji**, ki

so preverjala razumevanje vsebine filmčka.

Učenci so lahko na vprašanja odgovarjali v skupini ali individualno – po želji. Orodje jim je nudilo čas za razmislek, zapis, skupinsko delo, hkrati pa jih je motiviralo. Pomagalo mi je, da sem učence počasi vodila s točke, na kateri so o morju razmišljali kot o kraju počitnic do zavedanja, kako pomembno je za obstoj življenja in kakšen vpliv nanj imamo mi.

V gradivih smo pridobili veliko informacij, med njimi tudi, da iz oceanov izginjajo ribe, predvsem zaradi plastike, segrevanja oceanov in tudi zaradi netrajnostnega ribolova. Ribiči namreč ulovijo več rib kot pa se jih uspe na novo razmnožiti. Poleg tega ulovijo še prilov – to so želve, delfini, kiti, ribe, ki jih sicer niso želeli uloviti, vendar pa zaradi netrajnostnega ribolova vseeno pristanejo v mrežah.

In tu je prišla na vrsto ustvarjalnost.

Učenci so po ogledu dobili nalogo, da zapišejo čim več idej, s katerimi

bi lahko spodbujali trajnostni ribolov in kako lahko sami pomagajo ribam. Spodbujala sem jih, da se spomnijo čim več norih, neverjetnih idej. Da tudi, če bodo zveneče čudno, bodo mogoče zelo uporabne. In imeli so en kup idej, ki jih lahko razberete s Slike 3.

Za nas pa sta bili najpomembnejši naslednji: **da živimo trajnostno** in da pazimo, da kupimo ribje izdelke označene s **certifikatom**, ki zatrjuje, da so bile ribe ujete s trajnostnim ribolovom. Ga poznate?

Slika 4: Znak mednarodne neodvisne organizacije Marine Stewardship Council (MSC).

Pa ni ostalo samo pri besedah. Učenci so poročali o vsakem obisku trgovine in povedali, v kateri

trgovini in na katerih izdelkih so našli certifikat. Veliko učencev je od staršev želelo, da so pozorni na to. In še danes – leto kasneje – mi kdo pove, da kupujejo le takšne izdelke, ki ne škodijo ribam.

Domislili so se tudi tega, da bi **oblikovali plakate in filmček** ter z njimi ozaveščali druge, kako pomembno je, da vsak od nas pomaga ribam, morskim živalim, planetu. Več nas je, več bomo naredili za planet. Zato smo naredili plakate z orodjem **Canva** ter jih izobesili po šoli in po Zagorju. Naš filmček pa najdete na Youtubeu: **Long live the fish.**

Na koncu smo v platformi Minecraftu Education reševali oceane (platforma temelji na igrah in navdihuje ustvarjalno, vključujoče učenje skozi igro). Zgradili smo čoln, iz morja pobirali plastiko in si ogledali morske biome.

Mogoče je naš projekt videti kot ena majhna kapljica v oceanu. Če pa pomislim, da sem to znanje prenesla na 23 učencev, da je nekaj

Slika 3: Ideje za izboljšanje trajnostnega ribolova.

Slika 5: Plakat A, ki so ga učenci ustvarili v Canvi.

Slika 6: Plakat B.

Slika 7: Plakat C.

Slika 8: V Minecraft Education verziji smo pobirali smeti iz oceana.

teh učencev idejo preneslo na svoje starše, da je kdo prebral naše plakate, pogledal naš filmček (ki so ga delili tudi na World Oceans Day), da to sedaj berete vi ... Mogoče, samo mogoče pa je ta naša kapljica vsaj kaplja.

Viri

Canva (b.d.). https://www.canva.com/sl_si/

Minecraft Education (b.d.). <https://education.minecraft.net/en-us>

Nearpod (b.d.). <https://nearpod.com/>

Ninarije (8. junij 2022). <https://ninarije.si/resimo-oceane/>

Zapisala:

Nina Jelen, OŠ Ivana Skvarče
Zagorje